

BOUWEN MET BAKSTEEN

2/2013

Architecturaal design

TECHNIEK

De Bouwproductenverordening: prestatieverklaring en CE-markering

Om het vrije verkeer van bouwproducten in de Europese Unie nog beter te waarborgen heeft de Europese Commissie een herziening gedaan van de richtlijn die van toepassing was op bouwproducten, met name de Europese Richtlijn 89/106/EEG (beter bekend als de CPD-Construction Products Directive).

Deze herziening heeft geleid tot de Europese Verordening (EU) nr 305/2011, beter bekend als de CPR-Construction Products Regulation. De Europese Verordening is rechtstreeks toepasbaar in alle lidstaten zonder voorafgaande omzetting in nationale wetgeving. De CPR is in werking getreden in april 2011, maar de artikelen van de verordening met de meeste impact zijn van toepassing vanaf 1 juli 2013.

Vanaf 1 juli 2013 moeten bouwproducten die onder een geharmoniseerde norm vallen of in overeenstemming zijn met een Europese technische beoordeling verplicht vergezeld gaan van een prestatieverklaring wanneer ze op de markt worden aangeboden. Deze verklaring heeft betrekking op de essentiële kenmerken van het bouwproduct. De CPR legt verplichtingen vast voor de verschillende marktdeelnemers hieromtrent.

De CPR maakt een duidelijk onderscheid tussen de verschillende betrokken marktdeelnemers en geeft een

gedetailleerde beschrijving van hun verantwoordelijkheden wanneer er een bouwproduct op de markt wordt gebracht. Zo maakt de CPR een onderscheid tussen de fabrikant, de gemachtigde, de importeur en de distributeur.

De essentiële kenmerken voor bouwproducten

De essentiële kenmerken zijn de kenmerken van een bouwproduct die verband houden met de fundamentele eisen voor bouwwerken: mechanische weerstand en stabiliteit, brandveiligheid, hygiëne, gezondheid en milieu, veiligheid en toegankelijkheid bij gebruik, bescherming tegen geluidshinder, energiebesparing en warmtebehoud, duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen.

De essentiële kenmerken zijn deze zoals opgenomen in de geharmoniseerde technische specificaties. Meer bepaald voor metselbakstenen betreft het de kenmerken, zoals opgenomen in de bijlage ZA van de geharmoniseerde norm NBN EN 771-1.

De prestatie met betrekking tot een essentieel kenmerk moet verplicht aangegeven worden als er voor dit essentieel kenmerk regelgeving bestaat in het land waar het product op de markt wordt gebracht, als de Europese Commissie deze vermelding oplegt, als het betrokken essentieel kenmerk relevant is om het beoogde gebruik van het pro-

duct te bepalen, of als de fabrikant, de importeur of de distributeur informatie verstrekt over de prestatie met betrekking tot dit essentieel kenmerk, onder welke vorm ook (bijvoorbeeld in technische of verkoopdocumentatie, op een website ...).

De prestatieverklaring (DoP - Declaration of Performance)

De prestatieverklaring vervangt de vroegere «conformiteitsverklaring» onder de CPD. Er zijn extra eisen omtrent de inhoud, er wordt een model opgelegd en de DoP dient opgemaakt in de taal van het land waar men het product op de markt aanbiedt.

Ze wordt opgesteld door de fabrikant, rekening houdend met het product en het beoogde gebruik, gezien deze het product «in de handel brengt» of beter gezegd «voor het eerst op de markt aanbiedt» en wordt «op papier» of «in elektronische vorm» verstrekt.

De prestatieverklaring biedt de gebruiker (of de voorschrijver van het product) de mogelijkheid om een bouwproduct te kiezen met perfecte kennis van de prestaties. Hij zal er dus zeker van kunnen zijn dat het werk aan de toepasselijke fundamentele eisen voldoet rekening houdend met de plaats waar het zal opgericht worden.

In de prestatieverklaring kan gebruik gemaakt worden van de “NPD”(No Performance Determined)-optie. Dit wil zeggen dat er geen prestatie bepaald werd voor een bepaald kenmerk en men dus ook geen prestatie verklaart voor dit kenmerk. Echter legt de CPR op dat men minimum 1 relevante prestatie dient aan te geven voor het beoogde gebruik. Daarnaast heeft de Europese Commissie de mogelijkheid om essentiële kenmerken vast te leggen waarvoor het verplicht is een prestatie aan te geven.

De CE-markering

Door de CE-markering aan te brengen, geeft de fabrikant te kennen dat hij de verantwoordelijkheid op zich neemt voor de conformiteit van zijn bouwproduct met de aangegeven prestaties en de naleving van alle eisen die zijn vastgelegd in de CPR

Eventuele andere vrijwillige kwaliteitsmerken

Voor elk bouwproduct dat onder een geharmoniseerde norm valt of waarvoor een Europese technische beoordeling verstrekt werd, is de CE-markering de enige markering die de conformiteit

van het bouwproduct bevestigt met de aangegeven prestaties met betrekking tot de essentiële kenmerken die onder deze geharmoniseerde norm of Europese technische beoordeling vallen.

Toch kunnen er andere markeringen gebruikt worden op voorwaarde dat ze bijdragen tot de betere bescherming van de gebruikers van de bouwproducten en dat ze niet onder de bestaande harmonisatiewetgeving van de Unie vallen.

Zo kunnen in België bijvoorbeeld steeds de vrijwillige merken ATG en BENOR gebruikt worden voor niet geharmoniseerde kenmerken of als ze een meerwaarde betekenen voor de CE-markering wat de bescherming van de gebruikers betreft. Dit laatste kan bijvoorbeeld door de geschiktheid voor het gebruik te certificeren.

Wat als ik een bouwproduct wil voorschrijven voor een werk ? (bouwheer of architect)

Als bouwheer of architect dien ik de gewenste prestaties te vermelden voor de producten die zullen gebruikt worden in het bouwwerk dat ik ontwerp,

zodanig dat dit bouwwerk beantwoordt aan de Europese en Belgische regelgeving, d.w.z. aan de geldende federale, regionale of gemeentelijke regelgeving. Hiervoor gebruik ik de gemeenschappelijke technische taal die eveneens gebruikt wordt in de geharmoniseerde technische specificaties.

Wat als ik een bouwproduct wens te gebruiken voor een bouwwerk ? (aannemer)

Als aannemer zorg ik ervoor dat ik producten gebruik die beantwoorden aan de prestatievereisten die voorgeschreven worden door de bouwheer of de architect. In het geval van producten met CE-markering geven de informatie bij de CE-markering en de op de prestatieverklaring me de nodige informatie hierover. Ze helpen me de geschikte producten te kiezen voor het beoogde gebruik.

bronnen:

“Een gewijzigd kader voor het verhandelen van bouwproducten” FOD Economie
 Website WTCB
 STS 22 Metselwerk voor laagbouw

Voorbeeld voor snelbouwstenen:

Prestatieverklaring Nr.001 2013-07-01		
1	Unieke identificatiecode van het producttype:	Baksteen Z12
2	Type-, partij- of serienummer, dan wel een ander identificatiemiddel voor het bouwproduct, zoals voorgeschreven in artikel 11, lid 4:	Baksteen Z12-B15/a
3	Beoogde gebruiken van het bouwproduct, overeenkomstig de toepasselijke geharmoniseerde technische specificatie, zoals door de fabrikant bepaald	LD metselstenen voor beschermd metselwerk in “metselwerkmuren, kolommen en scheidingswanden “
4	Naam, geregistreerde handelsnaam of geregistreerd handelsmerk en contactadres van de fabrikant, zoals voorgeschreven in artikel 11, lid 5:	nv BAKSTEEN Baksteenkaai 311 B-1000 Brussel Tel +322123123 Fax +322124124 e-mail: baksteen@baksteen.be
5	Indien van toepassing, naam en contactadres van de gemachtigde wiens mandaat de in artikel 12, lid 2, vermelde taken bestrijkt:	niet van toepassing
6	Het systeem of de systemen voor de beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid van het bouwproduct, vermeld in bijlage V:	2+

7	Indien de prestatieverklaring betrekking heeft op een bouwproduct dat onder een geharmoniseerde norm valt: (naam en identificatienummer van de aangemelde instantie, indien van toepassing) heeft onder systeem de volgende taken uitgevoerd	BCCA nr.NB 0749 heeft onder systeem 2+ volgende taken uitgevoerd: initiële inspectie van de productie-installatie en van de productiecontrole in de fabriek / permanente bewaking, beoordeling en evaluatie van de productiecontrole in de fabriek en heeft een FPC-certificaat verstrekt
8	Europese technische beoordeling	niet van toepassing
9	Verklaarde prestaties (voorbeeld)	
	Essentiële kenmerken	Prestaties
	Afmetingen en maattolerantie - tolerantie categorie - maatspreidingscategorie - vlakheid - parallelisme	288x138x88 T2 R2 NPD NPD
	Verschijningsvorm	groep 2
	Druksterkte - gemiddelde - genormaliseerde	18 N/mm ² , cat.I, 16 N/mm ²
	Vochtexpansie	NPD
	Hechtsterkte	NPD
	Gehalte actieve oplosbare zouten	S2
	Brandreactie	A1
	Wateropneming	17%
	Dampdoorlatendheid	NPD
	Bruto volumieke massa	1050 kg/m ³ - D2
	Netto droge volume massa	1620 kg/m ³ - D1
	Thermische eigenschappen: $\lambda_{10, droog, steen}$ $\lambda_{10, droog, steen} (90/90)$ <i>bijkomend te vermelden voor België</i>	0,27 W/mK 0.29 W/mK
	Duurzaamheid inzake vriezen en dooien	F1
	Gevaarlijke stoffen	NPD
10	De prestaties van het product met hogergenoemde identificatiecode zijn conform met de hierboven aangegeven prestaties. Deze prestatieverklaring wordt verstrekt onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de hogergenoemde fabrikant. Ondertekend voor en namens de fabrikant door: de Heer B. Steen, algemeen Directeur .....(handtekening).....	
		NBN EN 771-1:2011
		Brussel 1 juli 2013

Voorbeeld van CE-markering

	
0749	
nv Baksteen, Baksteenkaai 311, B-1000 Brussel 06 DoP nr. 001 2013-07-01	
NBN EN 771-1: 2011 LD metselstenen voor beschermd metselwerk in "metselwerkmuren, kolommen en scheidingswanden"	
Afmetingen en toleranties	288x138x88 T2 R2
Verschijningsvorm	groep 2
Druksterkte - gemiddelde - genormaliseerde	18 N/mm ² , cat.I, 16 N/mm ²
Gehalte actieve oplosbare zouten	S2
Brandreactie	A1
Wateropneming	17%
Bruto volumieke massa	1050 kg/m ³ - D2
Netto droge volume massa	1620 kg/m ³ - D1
Thermische eigenschappen: $\lambda_{10, droog, steen}$ $\lambda_{10, droog, steen} (90/90)$ <i>bijkomend te vermelden voor België</i>	0,27 W/mK 0.29 W/mK
Duurzaamheid inzake vriezen en dooien	F1